

ספר

ברתר התורה

הנקרא בלישון קדמונינו

תאג

והוא המזהה הזמשי הזורה

עם הרגום אונקלום ועם הרגום רבינו מעדיא נאון וללה"ה בלישון ערבי מועתק מספרי היסוד המדוייקים ישנים נושנים סמכה מאת שנים כאשר עין הקורא החזינה מישרים. ונלוח אליו ס' חלק תדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף צאלח וללה"ה שדיה ראב"ד ור"ם ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום העתיק מכתבת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא החזינה כהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם הרגום ונתן בן עזיאל וללה"ה.

חלק ראשון

ספר בראשית

יעא לאור פעם ראשונה ע"י השתתלות המנהיגים הר"ר שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"י.
ומשנה הר"ר אברהם ו' כה"ר חיים נדאף הי"י.

נדפס

תוכב"א
ייןשלם
פעד"ק

כשנת בונה ירושלם ה' לפ"ק

בְּרֵאשִׁית אַ מַּבְּרָא כְּסִימָנָא

מֵיָמָּה דְּמַעַל לְרַקִּיעָא . וְהוּוּ כֵּן : פְּנִיעַ
 אֵלֶּה אֲנִלְד . וּפְעִל בֵּין אִמָּה אִיזֵי מִן דְּוֹנָה .
 וּבִיקֻמָּא אִיזֵי מִן פּוּקָה . פּוּקָה כִּדְרֵיךְ וּיְקָרָה
 אֵלֵּהִים לְרַקִּיעַ שְׁמַיִם וְהִיעֲרֵב וַיְהִי־בְקָר
 יוֹם שֵׁנִי : וְקָרָא יי' לְרַקִּיעָא שְׁמַיָּא . וְהוּוּ
 רְמִישׁ וְהוּוּ צִפְר יוֹם תְּנִיין : וּסְמָא אֵלֶּה .
 אֲהַגְלִד סְמָאָּה . לְמָא מַנְיָא מִן אֵלֵּי
 וְאִנְרֵאָר יוֹם תְּאֵנִי : פ

וְאִמְרֵי אֵלֵּהִים יְקוּוּ תְּמִיִם מִתְּחִילת הַשְּׁמַיִם
 אֵלֵּי־מְקוֹמָם אַחֲרֵי וְתִרְאֶה הַיְפֹשֶׁת
 וְהַיִּיבֵן : וְאִמְרֵי יי' . יִתְפַּנְּשׁוּן מֵיָּא . מִתְּחִילת
 שְׁמַיָּא לְאִתְרֵחַד . וְהַתְּחִי וּפְשַׁחֵּא . וְהוּוּ
 כֵּן : פְּשֵׂא אֵלֶּה . אֵין גִּתְמַע אֲרַכְמָא . מִן תְּחִילת
 אִסְמָא אֵלֵּי מוֹנִיעַ וְאִחַד . וַיְצַדֵּר אֵיכְמָס .
 פּוּבָּאן כִּדְרֵיךְ : וְקָרָא אֵלֵּהִים - לַיְפֹשֶׁת
 אֵרִץ וְלַמְקוֹת תְּמִיִם קְרָא וּמִיָּא וּמִיָּא אֵלֵּהִים
 פְּרִי־טוֹב : וְקָרָא יי' רִיפְשַׁתְּאָּא אֵרֶעָא . וְלִכְתִּית
 כְּנִישַׁת מֵיָּא קָרָא יְמַמִּי . וְהוּוּ יי' אֵרִי
 מִבְּ : פְּסָמָּה אֵלֶּה אֵיכְמָס אֲרַנְיָא . וּמְלֵאָם
 אִמָּה כְּחֵאָרָא . לְמָא עֵלֶם אֵלֶּה אֵין חָאךְ
 גִּידִי : וַיֹּאמֶר אֵלֵּהִים . תְּדִישָׂא הָאֵרֶץ דְּיִשָּׂא
 עֵשֶׂב מִזִּרְעֵי זֶרַע עֵיץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי לְמִינֵי
 אֲשֶׁר זֶרְעוּכֶם עַל־הָאֲרֶץ וַיְהִי־כֵן : וְאִמְרֵי
 יי' . תִּרְאִית אֲרַעָא דְּהָתָּה . עֲסַכְּמָּה דְּחַר
 זֶרְעִיהָ מִזִּדְרֵעַ . אֵיךְ פִּירִין . עַלְבִּיד פִּירִין
 לְזִנְיָה . דְּכַר זֶרְעִיהָ פִּיהָ עַל אֲרַעָא . וְהוּוּ
 כֵּן : פְּשֵׂא אֵלֶּה . אֵין תְּכֵלֵא אֵיךְ כְּרֵאָא .
 וְעֵשְׂבָא זֶן חַב . וּשְׁנֵרָא זֶן חִמְר . מִכְּרָה
 חִמְר לְאִצְנַפְּאָה . מִדֵּה גִרְכַּה מִנְה עֵרָא
 אֵיךְ . פּוּבָּאן כִּדְרֵיךְ : וְהִיצֵא הָאֵרֶץ דְּיִשָּׂא
 עֵשֶׂב מִזִּרְעֵי זֶרַע לְמִינֵיהּ וְעֵיץ עֵשֶׂה־פְּרִי
 אֲשֶׁר זֶרְעוּכֶם לְמִינֵיהּ וַיִּרְא אֵלֵּהִים כִּי־
 טוֹב : וְאִפְיַקֵּת אֲרַעָא . דְּהָתָּה . עֲסַכְּמָּה דְּכַר

לְמִנְיָהּ וַיְהִי

כְּרֵאשִׁית פְּרֵי אֵלֵּהִים אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת
 הָאָרֶץ : פְּקַדְמִין פְּרֵי יי' . יִת
 שְׁמַיָּא וַיִּת אֲרַעָא : אִוּוּל מָא כִּלְק אֵלֶּה .
 אִסְמָאָּת וַיִּאֲרִץ : וְהָאֵרֶץ הִזְתָּה תְּלוּ
 וְכַדוּ וְחִישָׁה עַל־פְּנֵי תְּחִים וְהִיָּה אֵלֵּהִים
 מִרְחַפְתֵּי עַל־פְּנֵי תְּמִיִם : וְאֲרַעָא . תְּלוּ צִדְיָא
 וְהִקְנִיָּא . וְהַשְּׂוֹכָא עַל אִפִּי תְּחִימָּה . וְהוּוּ
 מִן קָדָם יי' מַנְעִשְׁבָּה עַל אִפִּי מֵיָּא : וַיִּאֲרִץ
 כְּאֵנֶת גְּאֵמְרָה מִסְתַּבְּחָה . וְעֵלֵּאָם עֵלֵּא
 וְגַד אֲנַמֵּר . וְהִיָּה אֵלֶּה . תְּרַב עֵלֵּא וְגַד
 אִמָּה : וַיֹּאמֶר אֵלֵּהִים וַיְהִי־אִוּר וַיְהִי־אִוּר :
 וְאִמְרֵי יי' יְהִי נְחֹרֵא . וְהוּוּ נְחֹרֵא : פְּשֵׂא
 אֵלֶּה אֵין יְכִינֹן נֹר . פּוּבָּאן נֹר : וַיִּרְא אֵלֵּהִים
 אֶת־הָאִוּר פְּרִי־טוֹב וַיְכַדֵּל אֵלֵּהִים כֵּין הָאִוּר
 וְכֵין הַחִשָּׁה : וְהוּוּ יי' . יִת נְחֹרֵא אֵרִי טֵב .
 וְאִפְרִישִׁי יי' . כֵּין נְחֹרֵא וְכֵין הַשְּׂוֹכָא : פְּרִימָּה
 עֵלֶם אֵלֶּה אֵין אֲנֹר גִּידִי . פְּעִל בֵּין אֲנֹר
 וְעֵלֵּאָם וַיִּקְרָא אֵלֵּהִים וְלֵאוּר יוֹם וְהַשָּׁה
 קָרָא לֵיָּלֶה וַיְהִי־עֵרֵב וַיְהִי־בְקָר יוֹם אַחֲרֵי :
 וְקָרָא יי' לְנְחֹרֵא יְמַמָּה . וְהַשְּׂוֹכָא קָרָא
 לַיְרֵאָּה . וְהוּוּ רְמִישׁ וְהוּוּ צִפְר יוֹם חַד :
 וּסְמָא אֵלֶּה אִוּקָּאת אֲלֵנֹר נְרֵאָרָא .
 וְאִוּקָּאת אֲלֵעֵלֵּאָם לֵילָא . לְמָא מַנְיָא מִן
 אֵלֵּי וְאִנְרֵאָר יוֹם וְאִחַד : פ

פ

וַיֹּאמֶר אֵלֵּהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַשְּׁמַיִם וַיְהִי
 מַכְבֵּיל כֵּין מִיָּם לְמִיָּם : וְאִמְרֵי יי'
 יְהִי רְקִיעָא כַּמִּצִּיעוֹת מֵיָּא . וַיְהִי כַּפְרִישִׁי .
 כֵּין מֵיָּא לְמֵיָּא : פְּשֵׂא אֵלֶּה . אֵין יְכִינֹן גִּלְד
 פִּיר וּסְסָאָּה . וַיְכִין פּוּבָּאָּל כֵּין אִמָּאָּיין :
 וַיַּעַשׂ אֵלֵּהִים אֶת־הַרְקִיעַ וַיְכַדֵּל כֵּין הַמִּיָּם
 אֲשֶׁר מִתְּחִיל לְרַקִּיעַ וְכֵין הַמִּיָּם אֲשֶׁר מַעַל
 לְרַקִּיעַ וַיְהִי־כֵן : וַעֲבַד יי' יִת רְקִיעָא .
 וְאִפְרִישִׁי . כֵּין מֵיָּא דְּמַקְרַע לְרַקִּיעָא . וְכֵין

כֵּין רַבִּי

סְפֵר חֵלֶק הַדְּקוּרִי (א) פְּסִיק כֵּין חוּבָה אֵלֵּימָּה לְאוּר כִּלְל הַחֲנֻנָּה .
 (ב) חֲדָשָׁה חֲמִיז בְּנִיעוּא וְחֹדֶלֶת כְּשׂוּא מִן (מַרְוִי) בִּישְׁרִי (לֵי) . (ג)
 חוּבָה (חֲוִיָּא אִוּוּל תְּאִין אֲרִי דִישָׁה חֲלִישָׁה וּסְנִיָּה כְּרֹב הַחֲנֻנָּה .
 (ד) (כְּתִיב חֲזוֹרָה) א

זרעיה מזדבדע לזנוהי. ואיזן עביד פירין.
דבר זרעיה ביה לזנוהי. וחזא יי ארי
טב: פאכרנת אארץ כלאא. עשבא דו
הב לאצנאפה. ושגר מכרנ תמר. מא
זרעה מנה לאצנאפה. למא עלם אלה
אן דאלך גייד: ויהי ערב ויהי בקר יום
שלישי: והוה רמש והוה צפר יום תליתי:
ולמא מצא מן אריל ואנהאר יום תאלת:

פ

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים
להבדיל בין היום ובין הלילה והיו
לאתת ולמועדים ולימים ושנים: ואמר
יי. יהון נהורין ברקיעא דשמיא. לאפרשא
בין וממא ובין ליליא. ויהון לאתין ולומנין.
ולממני בהון יומין ושנין: פשא אלה.
אן תכון אנואר פו גלד אסמא. תפרו
בין אלנהאר וליל. ויכונאן איאתא
ואוקאתא. ואיאמא וסנינא: והיו למאורת
ברקיע השמים להאיר על הארץ ויהי
כן: ויהון לנהורין ברקיעא דשמיא.
לאנהרא על ארעא. והוה כן: ותכון
אנואר פו גלד אסמא. לתצי עלא אארץ.
פכאן כדאך: ויעש אלהים את שני
המארת הגדלים את המאור הגדל
למשלת היום ואת המאור הקטן
למשלת הלילה ואת הזכבים: ועבד
יי. ית תרין נהוריא רברביא. ית נהורא
רבא למשלט ביממא. וית נהורא זעירא
למשלט בליליא. וית פזכביא: פצנע
אלה. אננירין לעצימין. אננור אלכבר
לאצנאפה פו אלנהאר. ואנור אלצנר
לאצנאפה פו אליל. ואלכוואכב: ויתן אתם
אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ:
ויהב יתהון יי ברקיעא דשמיא. לאנהרא
על ארעא: וגעלהא אלה פו גלד אסמא.
רתצי עלא אארץ: ולמשל ביום ובלילה
ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא
אלהים פיי טוב: ולמשלט ביממא
ובליליא. ולאפרשא. בין נהורא ובין
חשוכא. וחזא יי ארי טב: ולאצנאפה

פי אנהאר וליל. ולתפרו בין אנור
ולצנאם. למא עלם אלה אן דאלך גייד:
ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי: והוה
רמש והוה צפר יום רביעי: ולמא מצא
מן אריל ואנהאר יום ראבע:

פ

ויאמר אלהים ישרצו הפנים שרץ נפש
חיה ועוף ועופף על הארץ על פני
רקיע השמים: ואמר יי. ירחשון מיא.
רחיש נפשא חיתא. ועופא יפרח על
ארעא. על אפי רקיע שמיא: פשא אלה
אניסעי מן אמא. סאע דו נפס חיה. וטאיר
יטיר עלי אארץ. קבאלת גלד אסמא: ויברא
אלהים את התנינם הגדלים ואת כל
נפש החיה הרמשת אשר שרצו הפנים
למיניהם ואת כל עוף כנף למיניהו וירא
אלהים פיי טוב: וברא יי. ית תניניא
רברביא. וית כל נפשא חיתא דרחשא.
דארחישו מיא לזניהון. וית כל עופא
דפרח לזנוהי. וחזא יי ארי טב: פכלק
אלה. ארתנאנין אלעצאם. וסאיר אלנפוס
אלחיה אלדאבה. אתי סעת מן אלמא
לאצנאפהא. וכל טאיר דו גנאח
לאצנאפה. למא עלם אלה אן דאלך
גייד: ויברך אתם אלהים לאמר פרו
ורבו ומלאו את הפנים בפינים והעוף ירב
בארץ: וברוך יתהון. יי למימר. פוישו
וסגו. ומלו ית מיא ביממא. ועופא יסגו
בארעא: ובארך אלה פיהם. וקאל
האבמא. אתמרו ואכתרו. ועמו אלמא
אלדי פו אלבתאר. ואלטאיר יכתר פי
אלארץ: ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי:
והוה רמש והוה צפר יום חמישי: ולמא
מצא מן ארליל ואלנהאר יום כאמס:

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה
למיניה בהמה ורמש וחיתו ארץ
למיניה ויהי כן: ואמר יי. תפיק ארעא.
נפשא חיתא לזנה. בעיר ורחיש. וחית
ארעא לזנה. והוה כן: פשא אלה. אן תכרנ
אלארץ. נפוס חיה לאצנאפהא. בהאימא

ודביבא . וזהש אלארץ לאצנאפהא .
 פכאן כדאך : ויעש אלהים אתחית
 הארץ למינה ואתהבהמה למינה ואת
 כלדמש האדמה למינהו וירא אלהים
 כיטוב : ועבר יי ית חית ארעא לזנה .
 וית בעירא לזנה . וית . כל רחשא דארעא
 לזנהו . וחזא יי ארי טב : וענע אלה
 וחש אלארץ לאצנאפה . ואלבהאים
 לאצנאפהא . וסאיר דביב אלארץ
 לאצנאפה . למא עלם אלה אן דאלך
 גייד : ויאמר אלהים נעשה אדם בעלמנו
 פדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים
 ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש
 על הארץ : ואמר יי נעביד אנשא .
 בעלמנא פדמותנא . וישלטון פנוני ימא
 ובעופא השמיא . ובבעירא ובכל ארעא .
 ובכל רחשא דרחיש על ארעא : קאל
 אלה . נענע אנסאנא . בעורתנא כשבהנא
 מסלטא יסתולון עגא סמך ארבהר
 וטאיר אסמא . ואלבהאים וגמיע אלארץ .
 וסאיר אלדביב אלדאב עדי אלארץ :
 ויברא אלהים את האדם בעלמו . בעלם
 אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם :
 וברא יי ית אדם בעלמיה . בעלם אלהים
 ברא יתיה . דבר ונקפא ברא יתהון :
 פכלק אלה אדם בעורתה .
 מסלטא כלקה . זכר ואנתא כלקהם :
 ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים
 פרו ורבו ומלאו את הארץ ונבשה ורדו
 בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה
 הרמשת על הארץ : וברך יתהון יי . ואמר
 דהון יי . פושו וסגו . ומלו ית ארעא ותקופו
 עלה . ושלטו . פנוני ימא ובעופא השמיא .
 ובכל חיתא דרחשא על ארעא : ובארך
 אלה פיהמא . וקאל להמא . אתמרו
 ואכתרו . ועמו אלארץ ואמכוהא .
 ואסתולו . עגא סמך ארבהר וטאיר
 אלסמא . וסאיר אלחיואן אלדאב עלי
 אלארץ : ויאמר אלהים הנה נתתי לכם

את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל
 הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ
 זרע זרע לכם יהיה לאכלה : ואמר יי
 הא יתבית לבון . ית כל עספא דבר
 זרעיה מזרע . דעל אפיכל ארעא . וית
 כל איננא . דביה פירי איננא דבר זרעיה
 מזרע . לבון יהי למיכל : וקאל אלה .
 הודא קד אעשיתכם . כל עשב דו חב .
 אלדי עלי וגה אלארץ . וכל שגה פיה
 תמר חב . יכון לכם מאכלא : ודכל חית
 הארץ ולכל עוף השמים ולכל ארומש
 על הארץ אשר בו נפש חיה אתיכל
 זרק עשב לאכלה ויהיכן : ולכל חית
 ארעא . ולכל עופא השמיא . ולכל דרחיש
 על ארעא . דביה נפשא חיתא . ית כל
 ירוק עספא למיכל . והנה כן : ולגמיע
 וחש אלארץ . וטאיר אלסמא . וסאיר מא
 ידב עלא אלארץ . אלדי פיה נפס חיה .
 גמיע עשב אלכצר מאכלא . פכאן כדאך :
 וירא אלהים את כל אשר עשה והנה
 טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי :
 וחזא יי ית כל העבר . והא תקון לחדא .
 והנה רמש והנה צפר יום שתיתי : למא
 עלם אלה אן גמיע מא צנעה גייד גרא .
 ולמא מצא מן אלליל ואלנהאר יום

סאדם :
 ויכלו השמים והארץ וכל צבאם :
 ואשתכללו . שמיא וארעא וכל
 חיליהון : כמדת . אלסמאואת ואלארץ
 וגיושהם : ויכל אלהים ביום השביעי
 מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
 מכל מלאכתו אשר עשה : ושיצי יי
 ביוםא שביעאה . עבדתיה דעבר . ונה
 ביוםא שביעאה . מפל עבדתיה דעבר :
 ואכמל אלה פי אדיום אלסאבע . כלקה
 אלדי צנע . ועטל פיה אן יכלק שייא .
 מן מא כלקה : ויברך אלהים את יום
 השביעי ויקדש אתו פי בו שבת מפל
 מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :

חלק הדקדוק ה) בעלם אלהים . הרנומו בעלם אלהים לא כמ"ש בב"ד גדול בעלמא דיי . וגם בכל הדפוסים תרנומו בעלם
 אלהים ועיקר לסוד נכטם : ו) הטפחא בתיבת הרמשת בכל התונאן :

וַאֲשֶׁר־יִתְּמֵן יֵת אָדָם דְּבָרָא : פְּנִים אֵלֶּה
 גִּנְנָא פִי עֵדוֹן שֶׁרְקִיָּא . וְצִיֵּיר תָּם . אָדָם
 אֱלֹדֵי כְּלָקָה : וְיַצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן
 הָאָדָמָה כְּרֵעֵץ נִחְמַד לְמִרְאָה וְטוֹב
 לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן וְעֵץ הַדַּעַת
 מִן אֲרֶעָא : וְאֶצְמַח יְיָ אֱלֹהִים מִן אֲרֶעָא
 כָּל אֵילָן . דְּמִרְגָּנָא לְמַחֲזֵי וְטוֹב לְמִיכַל
 וְאֵילָן תִּיבָא בְּמַצִּיעוֹת גִּנְתָּא . וְאֵילָן . דְּאֵבֵל
 פִּירוּזֵהי חֲכָמִין בֵּין טַב לְבִישׁ : וְאֵנְבַת אֵלֶּה
 פִּי אֱלֹאֲרֵץ . כֹּל שְׁגֵרָה . חֲסֵן מְנַצְרָהָ מֵנָּה
 וְשִׁיב מֵאֲכֻלָּהָ . וְשְׁגֵרָה אֲלַחֲיוּהָ פִי וְסַט
 אֲלִגְנָאן . וְשְׁגֵרָה מְעַרְפָּה אֲלַכִּיר וְאֲלִשֶׁר :
 וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדוֹן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגֵּן וּמִשָּׁם
 יִפְרֹד וְהִיָּה לְאַרְבַּעַה רְאשִׁים : וְנָהָר
 הַזֶּה סְלִיק מֵעֵדוֹן . לְאַשְׁקָאָה יֵת גִּנְתָּא .
 וּמִתְּמֵן מִתְּפָרֵשׁ . וְהוּי לְאַרְבַּעַה רֵישֵׁי
 גְּהָרִין : וּכְאֵן נָהָר יִכְרַג מִן עֵדוֹן . לִיסְקֵי
 אֲלִגְנָאן . וּמִן תָּם יִתְפָּרֵק . פִּיֵצִיר אֲרַבְעָה
 רוֹס : שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסּוּכָב אֶת
 כָּל־אֲרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שֵׁם הַזֶּה־ב : שׁוֹם
 חַד פִּישׁוֹן . הוּא דְּמִקִּיף . יֵת כָּל אֲרֶע
 חֲוִילָה . דְּתִמְן דְּהֶבֶא : אִסַּם אַחְדָּה־מָא
 אֲלַנִּיל . וְהוּא אֲלִמְחִיט בְּגַמִּיע בְּלַד זְוִילָה .
 אֱלֹדֵי תָּם אֲלֹדֶה־ב : וְזֶה־ב הָאֲרֶץ הַזֶּה
 טוֹב שֵׁם הַבְּדִלָּח וְאֵבֵן הַשֵּׁהָם : וְדֶה־בָּא .
 דְּאֲרֶעָא הֵיִיא טַב . תִּמְן בְּדוּלְחָא וְאֵבֵן
 בּוֹרְלָא : וְזֶה־ב דְּאֵלֶךְ אֲלַבְלַד גִּיֵּיד . תָּם
 אֲרַלּוּלוּ וְחַגְאָרָה אֲלַב לּוֹר : וְשֵׁם־הַנָּהָר
 הַשֵּׁנִי גִיחֹן הוּא הַסּוּכָב אֶת כָּל־אֲרֶץ
 כּוּשׁ : וְשׁוֹם נָהָרָא תִנְיָנָא גִיחֹן . הוּא
 דְּמִקִּיף . יֵת כָּל אֲרֶע כּוּשׁ : וְאִסַּם אֲלַנְהָר
 אֲלַתְּאֵנִי גִיחֹן . הוּ אֲלִמְחִיט . בְּגַמִּיע בְּלַד
 אֲלַחֲבִשָּׁה : וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חֲדָקַל
 הוּא הַחֲלָק קְדַמַּת אֲשׁוּר וְהַנָּהָר הַרְבִּיעִי
 הוּא פָּרַת : וְשׁוֹם נָהָרָא תְּלִיתָא־הַדְּגֻלָּת .
 הוּא דְּמִתְּלָךְ לְמִדְּנָתָא דְּאֶתְוֹר . וְנָהָרָא

וּבְרִידֵי יְיָ יֵת יוֹמָא שְׁבִיעָאָה . וּקְרִישׁ יֵתִיה .
 אֲרִי בִיָּה נַח מְכַל עֲבִידֵתִיה . דְּבָרָא יְיָ
 לְמַעַבְד : וּבְאֲרֶךְ אֵלֶּה־פִי אֱלֹהִים אֲרַסְמָבֵע .
 וּקְדַסָּה . אֵד עַמְלָ פִיָּה אֵן יִכְלַק שִׁיָּא . מִן
 מִתַּל כְּלָקָה אֱלֹדֵי צִנְעָה : פ
 אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַפְרָאִם
 בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֲרֶץ
 וּשְׁמַיִם : אֲרֶץ תּוֹלְדַת שְׁמַיָּא . וְאֲרֶעָא
 כְּד אֲתַפְרִיאֵן . בְּיוֹמָא . דְּעַבְדֵי יְיָ אֱלֹהִים
 אֲרֶעָא וּשְׁמַיָּא : הוּא נּוֹאֲשִׁי אֲרַסְמָאוֹת .
 וְאֱלֹאֲרֵץ אֵד כְּלָקוּ . פִּי וְקַת צִנְעָ אֵלֶּה
 אֲרֶץ וְאֲרַסְמָאוֹת : וְכֹל אֲשִׁיחַ הַשְּׁדָה טָרַם
 יְהִיָּה בְּאֲרֶץ וְכֹל־עֵשֶׂב הַשְּׁדָה טָרַם יַצְמַח
 יְיָ לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ
 וְאָדָם אֵין לְעַבְדֵי אֶת־הָאָדָמָה : וְכֹד אֵילָנִי
 חֲקָלָא . עַד לֹא הוּוּ בְּאֲרֶעָא . וְכֹל עֵסְבָא
 דְּחֲקָלָא עַד לֹא צִמַּח . אֲרִי לֹא אַחִית .
 יְיָ אֱלֹהִים מִטְרָא עַל אֲרֶעָא . וְאִנְשׁ לִית .
 לְמַפְלַח יֵת אֲדַמְתָּא : וְגַמִּיע שְׁגֵר
 אֲלַצְחָרָא . קְבַד אֵן יִכּוֹן פִּי אֱלֹאֲרֵץ . וְגַמִּיע
 עֵשֶׂב־הָא קְבַל אֵן יִנְבַת . אֵד לִם יִמְטֵר
 אֵלֶּה עֲלִיָּהָ . וְלֹא אֲנַסָּאן כְּאֵן יִפְלַחְהָ :
 וְאֵד יַעֲלָה מִן־הָאָרֶץ וְהַשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי
 הָאָדָמָה : וְעַנְנָא הוּוּ סְלִיק מִן אֲרֶעָא .
 וּמִשְׁקֵי יֵת כְּד אִפִּי אֲדַמְתָּא : וּבְכֹאֲר כְּאֵן
 יַצְעַד מְנַהָא . פִּיִּסְקֵי גַמִּיע וְגַהָהָ : וְיִיצֵר
 יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עֶפְר מִן־הָאָדָמָה
 וַיִּפַּח בְּאַפִּיו נְשַׁמַּת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ
 חַיָּה : וּבְרָא יְיָ אֱלֹהִים יֵת אָדָם . עֶפְרָא
 מִן אֲרֶעָא . וַנִּפַּח בְּאַפּוֹהִי נְשַׁמַּת דְּחַיִּי .
 וְהוֹת בְּאָדָם רוּחַ מִמְּלָאָה : פְּכֹלֶק אֵלֶּה
 אָדָם . תְּרַאב מִן אֱלֹאֲרֵץ . וְנִפְך פִּי
 אֲנַפְהָ נִסְמָה אֲלַחֲיוּהָ . פְּצֹאֲר אָדָם נִפְסָא
 נִאֲטָקָא : וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם
 וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יִצֵּר : וַנִּצַּב .
 יְיָ אֱלֹהִים . גִּנְתָּא בְּעֵדוֹן מִלְּקַדְמִין

ח לך הדקדוק (ז) כי לא המטיר וכי' הרגום ארו לא אחית יי' אלהים מטרא על ארעא . דקדים זכרון השם למטרא שלא המטיך השם לארץ : ח) וייצר מלעיל (מהרי"ב) ט) הרגום אינקלוס לרוח ממללא כי עיקר עבורת האדם לשי"ת בדיבור עסק התורה כמ"ש ודכרת בם וכח הדיבור באדם מצד הנשמה . עוד צ"ל כי ידוע כי כח ביד החכמים לברוא אדם במ' יצירה וכמ"ש רבא ברא גוברא אמנס לעולם אין בו כח הדיבור וכמ"ש מהאר"י מורחי בפ' בכל עצב יהיה מותר ודבר שפתים אך למחפור יעו"ש . לזה הרגם לרוח ממללא ולאפוקי בריאת האדם שאין בו כח הדיבור ודו"ק :

רביעאה

רביעאה הוא פרת: ואם אנדר
 אלתאלת אלהיה. והו אלסאיר פי שרקי
 אלמוצל. ואלנהר אלאבע הו אלפראת:
 ויקח יהוה אלהים את האדם וינחהו בנגד
 עדן לעבדה ולשמרה: ודבר. "אלהים
 ית אדם. ואשרייה בנותא העדן.
 למפלתה ולמטרה: תם אכר אלה אדם.
 ווצעה פי ננאן עדן. ליכרמה ויחפצה:
 ויצו יהוה אלהים על האדם לאמר מכל
 עץ הגן אכל תאכל: ופקיד "אלהים.
 עד אדם למימר. מכל אילן גינתא מיכל
 תיכוד: ואמרה אלה קאירא. מן גמיע
 שגר ארגנאן גאיז אן תאכל: ומעין הדעת
 טוב ורע לא תאכל ממנו פי ביום אכר
 ממנו מות תמות: ומאילן. דאכלי פירוהו
 חכמין בין טב לביש. לא תיכוד מניה.
 ארי. ביזמא. דתיכוד מניה ממת תמות:
 ומן שגרה מערפה ארכיר ואלשר לא
 תאכל. פאן פי יום תאכל מנה תסתחק
 אן תמות: ויאמר יהוה אלהים לא טוב
 היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו:
 ואמר "אלהים. לא תקין דיחי אדם
 בלחודוהו. אעביד ליה סמך כקבליה:
 תם קאל אלה. לא כיר. פי בקא אדם
 וחדה. אצנע לה עונא חדאה: ויצר יהוה
 אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת
 כל עוף השמים ויבא אל האדם לדאות
 מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם
 נפש חיה הוא שמו: וברא "אלהים מן
 ארעא. כל חית ברא וית כל עופא
 דשמיא. ואייתי לות אדם. למחזי מא
 יקרי ליה. וכל דהוה קרי ליה אדם. נפשא
 חיתא הוא שמה: פחשר אלה מן אלארץ.
 גמיע וחש אלצחרא וטאיר אלסמא. ואתא
 בהא אלא אדם. ליוריה מה יסמיה. פכל
 מא סמאה אדם. מן נפס חייה הו אסמה
 אלי אלאן: ויקרא האדם שמות לכל
 הבהמה ועוף השמים ולכל חית השדה
 ולאדם לא מצא עזר כנגדו: וקרא אדם

שמהן. לכל בעירא ועופא דשמיא.
 ולכל חית ברא. ולאדם. לא אשכח סמך
 כקבליה: פלמא סמא אדם אסמא
 לגמיע אלהאים וטאיר אלסמא. ווחש ג
 אלצחרי. ולם יגר לנפסה עונא חדאה:
 ויפל יהוה אלהים חרדמה על האדם
 ויישן ויקח את מצלעתיו ויסגר בשר
 התתנה: ורמא "אלהים שינתא. על
 אדם ודמוך. ונסיב. חדא מעלעודה. ומלי
 בשרא החותה: פאוקע אלה סנאתא
 עלי אדם. ללא יחם פנאם. פאכר.
 ואחרא מן אצלאעה. וסר מכאנהא
 בלחם: ויבן יהוה אלהים את הצלע
 אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל
 האדם: ויבנא "אלהים יתעלעא. ונסיב
 מן אדם לאתתא. ואייתיה לות אדם:
 פכנא מנהא אמראה. ואתא בהא אלי
 אדם: ויאמר האדם זאת הפעם עצם
 מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה
 כי מאיש לקחה זאת: ואמר אדם. הדי
 זמנא. גרמא מגרמי. ובסרא מבסרי.
 לדי יתקרי אתתא. ארי מפעלה נסיבא
 די: פקאל אדם. הדי אלמרה. שאהדת
 עצמא מן עצאמי. ולחמא מן לחמי.
 פינבני אן תסמא אמראה. לאנהא מן
 אמר אכדת: על פן יעזב איש את אביו
 ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד:
 על פן ישבוק גבר. בית משכני אביו
 ואמיה. וידבוק באתתיה. ויהו לבסרא
 חד: לדאך יתרך אלרגל. אבאה ואמה.
 וילאזם זונתה. פיכונא נסמא ואחדא:
 ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא
 יתבששו: והו תרויהו ערמלאן. אדם
 ואתתיה. ולא מתבלטין: פכאנא גמיעא
 עריאנין. אדם וזונתה. ולם יתשמאן
 דאלך: והנחש היה ערום מכל חית
 השדה אשר עשה יהוה אלהים ויאמר
 אל האשה אף פי אמר אלהים לא תאכלו
 מכל עץ הגן: וחויא הוה חבים. מכל

חית

ויעשו להם חננית : ואתפתחא עיני
 תרזיזין . וידעו . אתי ערפתיז איזין
 ותמיסו קוזן מרפי תניין . ועבדו להן
 ורזין : פאנפצת עיזנהמא . פערלמא
 אנדמא עריזנין . פכייטא מוזרק אלתין
 ומנעא להמא מיזאורא : זיישמעו אתקול
 ורזו ארזים מתהלך פון קרוח חזים
 ותתפא האדם ואישתו מפני יהודה ארזים
 פתוך עיז ריזן : ושמעו . ית קול מימרא דיי
 ארזים . מהקוד פנתלא קמני יוטא . ויאמרו
 אדם ואמתיה . מן קדם יי ארזים . פני
 אילן גפתיא : פשמעא צות אלה . מארפי
 ארננאן ברפס בחרכה אלדאא .
 פאלתבה אדם וזגתה חיזאא . מן ביזיזי
 אלה . פי מא ביז שגרי אלננאן : ויקרא
 יהודה ארזים אל-האדם ויאמר לו אפתיא :
 וקרא . " ארזים לאדם . ויאמר ריהאן
 אתי : פנאדא אלה באדם . ומאר רח
 מקרואאז אנתי : ויאמר את-קולך שמעתי
 פון ואררא פ-ערם אנכי ואחבא : ויאמר .
 ית קול מימך שמעתי פנתלא . ודיחיתי .
 אתי ערפתיא יניא ואפמתיית : קאל . אתי
 שמעתי צותך פי אלננאן . פאתחית . את
 אנא עריזאן פאלתבית : ויאמר מי תניד
 לך פ-ערם אתה תמון-העץ אשר צויתך
 להלתי אכ-מפנו אכלתי : ויאמר . מן דתי
 לך . אתי ערפתיא את . תמן איזניא .
 דפיקודתך . פדירי דקיא קמיכר צויה
 אכלתא : קאל מן אכלתך אנך עריזאן . אמר
 ארשנרה . אלהי אמרתך . אן לא תאכר
 מנדה אכלתי : ויאמר האדם האיש אשר
 נתתה לעפדי הוא נתנה-לך מן-העץ ואכלתי :
 ויאמר אדם . אמתלא יהיבתי לעפי . דייא .
 יהבת קי מן איזנא ואכרית : קאל אדם .
 אראמראא . ארזי-געלת מעי . די-אלפתני
 מן ארשנרה פאלתתי : ויאמר יהודה ארזים
 לאיש מהזיאת לעשות ומאמר האישא
 דהזיש השיעני ואכר : ויאמר יי ארזים .
 קאתרא מא דא עבדת . ויאמרת אמתלא .
 דייא אפיני ואכלתי : פקאל אלה

לארמית

תיתפרא . העברי-ארזים . ויאמר לאמתלא .
 פקישפא אתי אמר יי . לא תיכרין . מפרי
 אילן גפתיא : ואלתכלא כאן תביטא . מן
 נסיע חיזאן אלחזאא . אלהי כלקדמא
 אלה . לא תאכלו . מן נסיע שגרי אלננאן :
 ותאמר האיש אל-דעושי מפרי עיז-דתי
 נאכר : ואמרת אמתלא לחיזא . מפרי
 איזן גפתיא ניכול : פקאת לה . מן חמר
 שגרי ארננאן נאכל : ומפרי העץ אשר
 פתוך-דתי אמר ארזים לא תאכלו מפנו
 וליא תנעו פו פו-תמתון : ומפרי ארזנא
 דכמצייעת גפתיא . אמר יי . לא תיכרין
 מנייה . וליא תקרבון פיה . הלא תמונתון :
 רכן מן חמר אלשנרה . אלהי פי נספ
 אלננאן . קאל אלה . לא תאכלו מנדה .
 וליא תדנו בדא . כלא תמונתון : ויאמר
 דעושי אל-האיש לא-מית המותון : ויאמר
 חיזא לאמתלא . לא ממת המותון : פקאל
 רחא . לא מות המותון : פי ידע ארזים
 פי פזים אכלתם מפנו ונפקחו עיניכם
 והייתם פאלתיים-דעי מוזב ורע : אתי גלי
 קדם יי . אתי . פייטא דתיכרין מנייה .
 ויתפתחון עיניכון . ותוזן פרברכין . תכמין
 פין מוזב קביש : כאן אלה עארם . אן פי
 זום תאכלון מנה . תנפין עיזנכם . ותכלו
 כלאכליכה . עארפין כאלכיר ואשר
 ביזאדה : ותרא האישא פי מוזב העץ
 למאכר ורי תאוד-הוא לעינים ונתמור
 העץ להשיגיל ותקח מפרי ותאכל ותתן
 פם-לאישא לעפא ויאכל : וזות אמתלא .
 אתי מוזב איזנא קמיכר ואתי אסא דווא
 קלענין . ומרנא איזנא לאסתפל לא ריה .
 ויסיבת מאפיה ואכלתי . ויהבת את
 קבערה . לעפא ואכלר : פרמא ראת
 אראמראא . אן אלשנרה מייבד ארמאכר
 שדיידי אלמנצר . מנאא לאעקל . אכלתי
 מן תמרהא ואכלתי . ואעפתי בערדא
 אימא מעדא ואכל-ותפקדנה עיני שניתיים
 וידעו קי עירפתיים דם ויתפרו עקדי תאית

לאמראה מא דא צנעת. קארת. אלתעבאן אמנאני פאבלת: ויאמר יהוה אלהים | אליהנחש כי עשית זאת ארור אתה מפרהבהמה ומכל חית השדה על-גחנה תלך ועפר תאכל כל-ימי חייך: ואמר יי אלהים לחויה ארי עבדת דא. לוי את מפר בעורא. ומפר חית פרא. על מעה תיזיר. ועפרא תיכול כל ימי חייך: פקאל אלה לארתעבאן אד צנעת הוה בעלם. פאנת מלעון מןגמיע אלבהאים. וגמיע וחש אלצחרא. ועלא צדרך תסלך. ותרעב תאכל טול איאם חיותך: ואיבה ואשית פינה ובין האשה ובין זרעה ובין זרעה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב: ודבבו אשוי. פינה ובין אתתא. ובין בנה ובין בנהא. הוא יהו דכיר מה דעבדת ליה מקדמין. ואת תהו גמר ליה לסופא: ועדאזה אנעלהא. בינה ובין לאמראה. ובין נסלך ונסלהא. הו ישדכך אלראם. ואנת תלדנה אלעקב: ם אל- האשה אמר הרבה ארבה עצבונה והרנה בעצב תלדי בנים ואל-אישך תשוקתך והוא ימשל בך: לאתתא אמר. אסנאה אסני צערכי ועדוייכי. בצער תלידין בנין. ולות בעליך תהי תיאובתך. והוא ישלוט בך: וקאל לאמראה. לאבתרן משמתך וחמלך. במשקה תלדין בנין. ואלי בעלך יכון קיודך. והוא יתמלט עליך: ם ולאדם אמר כי שמעת לקול אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתך לאמר לא-תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך: ולאדם אמר. ארי קבילתא למימר אתתך. ואבלת מן אינא. דפקידתך למימר. לאתיכול מניה. ליטא ארעא פדילך. בעמל תיכלינה. כל ימי חייך: וקאל לאדם. אד קבלת קול זונתך. ואבלת מן אלשגרה. אלדי אמרתך

קאילא. לא תאכל מנהא. פמלעונה אלארין בסבכך. במשקה תאכלהא. טול איאם חיותך: וקין ורדהר תצמיח לך ואבלת את-עשב השדה: וכופין ואמרין תצמיח לך. ותיכול ית עסבא דחקלא: ושוכא ודראדרא תנבת לך. ותאכל עשב אלצחרא: בועת אפיה תאכל להם עד ׀ שובך אל-האדמה כי מפנה לקחת י-בי-עפר אתה ואל-עפר תשוב: בועתא דאפה תיכול לחמא. עד דתתב לארעא. דמנה אתפרייתא. ארי עפרא את. ולעפרא תתוב: בערקונהך תאכל אלמעאם. אי אן תרנע אי אלארין. אלדי אכדת מנהא. לאנך תראב. ואי אלתראב תרנע: ויקרא האדם שם אשתו חוה כי הוא היתה אם כל-חי: וקרא אדם. שום אתתיה חוה. ארי. היא הות אמרון דכל בני אנשא: פסמא אדם. אסם זונתה חוה. לאנהא כאנת אם כל חי נאטק: ויעש יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם: ועבד יי אלהים. לאדם ולאשתיה. לבושין דיקר על משך בסרהון ואל-בישיון: זצנע אלה. לאדם וזונתה. תיאב ברון וארכסהמא:

פ ויאמר יהוה אלהים הן האדם יהיה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה | פך ישלח יהוה ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם: ואמר יי אלהים. האדם הוהוחדאי בעלמא מניה. למדע טוב וכיש. וכען דלמא ושיט ידיה. ויפס אה מאילן חייא. ויכול ויחי לעלם: תם קאל אלה. הוהא אדם קד צאר כואחד מנא. פי מערפה אלכיר ואלשר. וסאן כדא ימד ידה. ויאכד מן שגרה אלהוה. ויאכל ויחיא אי אלדהר: וישלחהו יהוה אלהים מן עדן לעבד את-האדמה אשר לקח משם: ושלחהו. יי אלהים מננתא-עדן. למפלח בארעא. דאתפרי מתמן: פטרדה אלה

חלק דקדוק () בועת, מלע ככל חתונאך: יא) עד שובך, תרגמו עד דהותב, פי עלי אחרים כי בעל כרחך אהו וי על כדך אתה סת, משא"כ לני' תרפום דהתוב: יב) כל עפר אתה, אתה פלעיל (סח"ב): יג) חוה כאחד ממנו כא כולו כפתח בלא סמיכות כי אין על המים סמיכות:

קין למה תרה לך ולמה נפלו פניך: ואמר
 לך: למה תקוף לך. ולמה אתפכישו
 אפך: פקאל אלה לקין. לם אשתך עליך.
 ולם וקע וגהך: הלא אסיתויב שאת
 ואם לא תיטיב לפתה השאת רבץ ואלך
 תשוקתו ואתה תמשל-בו: הלא אם
 תוטיב עובדך ישתביק לך. ואם לא
 תוטיב עובדך. ליום דינא חטאך נטור.
 עתיד לאתפרעא מנך אם לא תתוב.
 ואם תתוב ישתביק לך: אלא אין גדת
 קבלת. ואן לם תגוד. פאין מא אתגדת
 כטאך ראבץ. ואלך קיאדה. ואנת
 אלמסלט עליה באלאכתיאר: ויאמר
 קין אליהבל אחיו ויהי בהיותם בשדה
 ויקם קין אליהבל אחיו ויהרגהו: ואמר
 קין להבל אחוהי. והוה במהויהוין פחקלא.
 וקם קין. בהבל אחוהי וקטלוה: תם קאל
 קין להבל אכיה. פלמאכאנא פיאלעחרא.
 קאם קין. עלי הבל אכיה וקתלה: ויאמר
 יהוה אלי קין אי הבל אחיך ויאמר לא
 ידעתי השמר אחי אנכי: ואמר יי לקין.
 אין הבל אחיך. ואמר לא ידענא. הנטר
 אחי אנא: וקאל אלה לה מקורא. אין
 הבל אכך. קאל לם אעלם. אהאפץ
 אכני אנא: ויאמר מה עשית קול דמי
 אחיך צעקים אלי מן האדמה: ואמר מא
 עבדתא. קל דם זרעין דעתידין למפק
 מן אחיך. קבנן קדמי מן ארעא: קאל
 מא דא צנעת. צות דם אכך. צארך
 אלי מן אלארץ: ועתה ארוור אתה מן
 האדמה אשר פצתה את-פיה לקחת
 את-דמי אחיך מידך: וכען ליט את. מן
 ארעא דפתחת ית פומה. וקבילת. ית
 דמא דאחיך מן ירך: ואאן אנת מדעון.
 מן אלארץ ארדי פתחת פאהא. וקבלת
 דם אכך מן ירך: פי תעבד את-האדמה
 לאיתספ תת-פחה לך נע ונר תהיה
 בארץ: ארי תפרה בארעא. לא תוספ
 למתן חילה לך. מטלטל וגלי תהי

מן גנאן עדן. ליפלה אלארץ. אלדי
 אכך מנחא: ויגרש את-האדם וישכן
 מקדם גן עדן את-הפרדים ואת-להט
 החרב המתהפכת לשמר את-דרך עץ
 החיים: ותרך ית אדם. ואשרי מקדמין
 לגנתא דעדן ית כרוביא. וית שגן חרפא
 דמתהפכא. למיטר. ית אורח ארץ
 חייא: ולמא טרד אדם. אסכן שרקייא
 מן גנאן עדן מלאיכא. ולמע סוף מתקרב.
 ליהפץ. טריק שגרה אלהוה: ס
 והאדם ידע את-חווה אשתו ותהר
 ותלד את-קין ותאמר קניתי איש אתי
 יהוה: ואדם. ידע ית חווה את-תיה.
 ועדיאית וילידת ית קין. ואמרת. קניתי
 גוברא מן קיי: ואן אדם ואקע חווה וזגתה.
 פהמלת וולדת קין. קארת. קד רוקת
 רגלא מן ענד אלה: והספ ללדת אתי
 אחיו את-הבל ויהי-הבל רעה צאן וקין
 היה עבד אדמה: ואסיפת למילד. ית
 אחוהי ית הבל. והוה הבל רעי ענא.
 וקין. הוה פלח בארעא: פעאורת וולדת
 אכיה הבל. פכאן הבל ראעי גנם. וקין.
 כאן יפלה אלארץ: ויהי מקץ ימים יביא
 קין מפרי האדמה מנחה ליהוה: והוה
 מסוף יומין. ואיתי קין. מאיכא דארעא.
 קורבנא קדם יי: פלמי כאן בעד אייזם.
 אתא קין מן תמר אלארץ. הדייה ללה:
 והבל הביא נס-הוא מנכרות צאנו
 ומחלבתי וישעיהוה אל-הבל ואל-מנחתו:
 והבל איתי אף הוא. מפפירי עניה
 ומשמיניהו. והוה רעוא קדם יי. בהבל
 ובקורבניה: והבל אתא הו איצא. מן
 בכור ננמה ומן סמאנהא. פקבל אלה.
 הבל והדייתה: וארץ קין ואל-מנחתו לא
 ישעה ויחר לקין מאד ויפלו פניו: ובקין
 ובקורבניה לא הוה רעוא. ויתקוף לקין
 להרא. ואתפכישו אפוהי: וקין והדייתה
 לם יקבלהא. פאשתך עלא קין גרא.
 ווקע עלאוניה חייאא: ויאמר יהוה אלי

בארעא

חלק הרקודק יי) ובא קין, האולא נבית, והוא מלרע ועיין ס"ש בגליון הב"ד גדול על תיבת ויבא לו יין ויישת אע"ג
 ולחזא לא קיל כוונה, כהא קיל כוונה כיון שבכל חזקאן כן הוא וע"פ הספרה: *) ומחלבתי הבי"ת רפי בכל החזקאן

בְּאֶרְעָא : כאן תפלחא . לא תעאוד אן
 תעטרך קואהא . נאיעא ונאידא תכון פי
 אלארץ : ויאמר קין אליהוה גדול עוני
 מנשא : ואמר קין קדם יי . סני חובי
 מלמשבק : פקאל קין בין ידי אלה . דנבי
 עצם מן אן יגפר : הן גרשת אתי היום
 מעל פני האדמה ומפניך אפתר והייתי
 נע ונד בארץ והיה כל מצאי ידגני :
 הא הריכתא יתי זומא דין . מעל אפי
 ארעא . ומן קרמך לית אפשר לאטמרא .
 ואידי . מטלטל וגלי בארעא . ויהי
 כל די שבחנני יקטלני : פאן טרדנני
 אליום ען וגה אלארץ . הל מן בין ידיך
 אנסתר . ואן כנת נאיעא ונאידא פי
 אלארץ . כאן כל מן וגדני קתלני :
 ויאמר לוייהוה = לכן בלתי הרג קין שבעתים
 יקם וישם יהוה לקין אות לבתתי הבות
 אתו כל מצאו : ואמר ליה יי . בבין כל
 קטוליא קין . לשבעה דרין יתפרע מניה .
 ושני יי לקין אתא . בדיל דלא למקטל
 יתיה כד די שבחניה : פקאל לה . לדארך
 כל מן קתל קין . יקאד בה כתורא . פגעל
 אלה לקין איה . ללא יקתלה כל מן
 וגדה : ויצא קין מלפני יהוה = וישב בארץ
 נוד קרמת עדן : ונפק קין מן קדם יי .
 ויחיב בארע גזי ומקטל דהות חשיבא
 עדוהי מקדמין בגנתא עדן : פכרג
 קין מן בין ידי אלה . ואקאם פי בלד נוד
 שרקי עדן : וידע קין את דאשתו ותחר
 ותלד אתיחנה ויהי בנה עיר ויקרא שם
 העיר בשם בנו חנוך : וידע קין את אחיה
 ועדיאת וילדת ית חנוך . והוה בני קרתא .
 וקרא שמה דקרתא . בשום בריה חנוך :
 פואקע קין זוגתה . פחמת וולדת חנוך .
 פבנא קריה . וסמאהא באסם ולדה חנוך :
 ויגד לחנוך את עיר וועיר ילד את
 מחויאל ומחויאל יד את למך : ואתיליד לחנוך
 ית עירד . ועירד . אוליד ית מחויאל .

ומחויאל . אוליד ית מתושאל . ומתושאל
 אוליד ית למך : תם ולד לחנוך עירד .
 ועירד אולד מחויאל . ומחויאל אולד
 מתושאל . ומתושאל אולד למך : ויפקד
 לו למך שתי נשים שם האחת עדה ושם
 השנית צלה : ונסיב ליה למך תרתי
 נשין . שום חדא עדה . ושום תניתא
 צלה : ואתכד לה למך זוגתאן . אסם
 אחרמא עדה . ואלאכרי צלה : ותלד
 עדה אתיבל הוא היה אבי ישב אהל
 ומקנה : וילדת עדה ית יבל . הוא הוה .
 רבהון דיתבי משבגין ומרי בעיר : פולדת
 עדה יבל . הו כאן . אולד מן סכן לאכביה
 ומך אלמאשיה : ושם אחיו יבל הוא
 היה אבי פלתיפש פנור ועונב : ושום
 אחוהי יבל . הוא הוה . רבהון דכל דמננן
 על פום נבלא ידעי זמר כנורא ואבובא :
 ואסם אביה יובל . הו כאן אולד מן חמר
 אלטנבור וארקיתאר : וצלה גסיהווא
 ילדה את תובל קין למש פלתיפש נחשת
 וברזל ואחות תובל קין נעמה : וצלה אף
 היא . וילדת ית תובל קין . הוא הוה .
 רבהון דכל די דעי עבדת נחשא וברזלא .
 ואחתיה דתובל קין נעמה : וצלה הו
 איצא . ולדת תובל קין . והו כאן אולד
 ציקל גמיע צנעה אלנחאם ואלחוריד .
 וכאנת אכתה נעמה : ויאמר למך לנשיו
 עדה וצלה שמען קולי נשי למך = האונה
 אמרתי כי איש הרגתי לפעמי וילד
 דחברתי : ואמר למך דנשוהי . עדה
 וצלה שמעא קלי . נשי למך . אצייתא
 למימרי . דא גוברא קטילית דבדיליה
 אנא סביל חובין לממת . ואף לא עולמא
 חבילית דבדיליה ישתיצי זרעי : פקאל
 למך לנסאיה ואתקא . יא עדה וצלה
 אסמעא צותי . ויא נסא למך . אנצתא
 מקאלתי . אתרא קתלת רגלא בשגתי .
 או צבי גראחתי : כי שבעתים יקם
 קין ולמך שבעים ושבעה : ארי לשבעה

חלק הדקדוק (טו) לכן כל הורג קין תרגמו כל קטוליא קין . רסו כי תרצתנים פשוט קין באו כמ"ש האר"י (ל' טו) וישב בארץ
 נוד . תרגמו הוה עכרא עלוהי מלקרסין כננתא רעון כננתא בכ"ף לא בכ"ת : (י) האונה . השו"א תחת האל"ף נח . (מתי"ב)
 ג (בחר תורה)

יזמי אדם. בתר דאליד ית שת. תמני
מאה שנין. ואליד בנין ובנין: פעאש
בעד דאך. תמאן מאיה סנה. אולד
פיהא בנין ובנאת: ויהיו כל ימי אדם
אשר חי תשע מאות שנה ושלושים שנה
וימת: והווי כל ימי אדם דחיא. תשע
מאה ותלתין שנין. ומית: פעאר גמיע
עמרה. תסע מאיה ותלאתין סנה.
ויחי שנת חמש
ומאת: ם
שנים ומאת שנה ויולד את אנוש: וחי
שת. מאה וחמיש שנין. ואליד ית אנוש:
ולמא עאש שת. מאיה וכמס סנין. אולד
אנוש: ויחי שנת אחרי הולידו את אנוש
שבע שנים ושמונה מאות שנה ויולד בנין
ובנות: וחי שת. בתר דאליד ית
אנוש. תמני מאה ושבע שנין. ואליד
בנין ובנין: פעאש בעד דאך. תמאן
מאיה וסבע סנין. אולד פיהא בנין ובנאת:
ויהיו כל ימי שנת שתיים עשרה שנה
ותשע מאות שנה וימת: והווי כל ימי שת.
תשע מאה ותרתא עסרי שנין. ומית:
פעאר גמיע עמרה. תסע מאיה ואתני
עשר סנה. ומאת: ם
ויחי אנוש
תשעים שנה ויולד את קינן: וחי אנוש
תשעין שנין. ואליד ית קינן: ולמא עאש
אנוש תסעין סנה. אולד קינן: ויחי אנוש
אחרי הולידו את קינן חמש עשרה שנה
ושמונה מאות שנה ויולד בנין ובנות:
ויחי אנוש. בתר דאליד ית קינן. תמני
מאה וחמיש עסרי שנין. ואליד בנין
ובנין: ועאש בעד דאך. תמאן מאיה
וכמסה עשר סנה. אולד פיהא בנין
ובנאת: ויהיו כל ימי אנוש חמש שנים
ותשע מאות שנה וימת: והווי כל ימי
אנוש. תשע מאה וחמיש שנין. ומית:
פעאר גמיע עמרה. תסע מאיה וכמס
סנין. ומאת: ם
ויחי קינן
שבעים שנה ויולד את מהללאר: וחי
קינן שבעין שנין. ואליד ית מהללאר:

דרין אתדיאו לקין. הלא דלמד בריה
שבעין ושבעה: פאן כאן כתור יקאד
בקין. פבלמד אכתר ואכתר: וידע
אדם עוד את אשתו ותלד בן ותקרא
את שמו שת כי שת לי אלהים זרע
אחר החת הבל כי הרגו קין: וידע אדם
עוד ית אתתיה. וילידת בר. וקרת ית
שמה שת. ארי אמרת. יהב לי יי בר
אחרן. חלף הבל. דקטליה קין: ואן אדם
ואקע איצא זוגתה. פולדת אבנא.
ואסמתה שת. קאלת. קד רוקני אלה
אבנא אכרא. ברד הבל. אד קתלה
קין: ולשת גם הוא ילד בן ויקרא את
שמו אנוש אז הוחל לקרא בשם יהוה:
ולשת אף הוא אתליד בר. וקרא ית
שמה אנוש. בבין ביזמוהי חלו בני
אנשא. מדעלאה בשמא דיי: וולד לשת
איצא אבנא. ואסמאה אנוש. חניד
תבדלת אלדעוה באסם ללה: ם
זה ספר תולדת אדם ביזם ברא
אלהים אדם בדמות אלהים עשה אתו:
דין ספר. תולדת אדם. ביזמא. דברא
יי אדם. בדמות אלהים עבד יתיה:
הוא כתאב שרה תיאליד אדם. כמא
אנה פי יום כלקה ללה. בשבהה מסלטא
צנעה: זכר ונקבה בראם ויברך אתם
ויקרא את שמם אדם ביזם הנראם:
דבר ונקבא בראנון. וברוך יתהווי. וקרא
ית שזמהוון אדם. ביזמא דאתבריאו:
דבר ואנתי כלקהמא. ובארך פיהמא.
וסמאהמא אדם. פי יום כלקהמא: ויחי
אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו
בעלמו ויקרא את שמו שת: וחי אדם.
מאה ותלתין שנין. ואליד בדמותיה
דדמי ליה. וקרא ית שמה שת: ולמא
עאש אדם. מאיה ותלאתין סנה. אולד
אבנא. בשבהה כצורתה. וסמאה שת:
ויהיו ימי אדם אחרי הולידו את שת
שמונה מאות שנה ויולד בנין ובנות: והווי

ס' רבתי

חלק הדקדוק ח' בקצת תינאן תיבת שת במק"ף וא"כ הקס"ף חתף ומקצתם בטארכה ולפ"ו הקס"ף רחב וזוהי ד' רי"ל ז"ל : ולמא

ולמא עאש קינן סבעין סנה אורד מהללא:
 ויחי קינן אחרי הולידו את מהללא
 ארבעים שנה ושמונה מאות שנה ויורד
 בנים ובנות: ויחיא קינן בתר דאוליד
 ית מהללא. תמני מאה וארבעין שנין.
 ואוליד בגין ובגן: ועאש בעד דאלך.
 תמאן מאיה וארבעין סנה. אורד פיהא
 בגין ובנאת: ויהיו כל ימי קינן עשר
 שנים ותשע מאות שנה וימת: והווי כל
 יומי קינן. תשע מאה ועשר שנין. ומית:
 פצאר גמיע עמרה. תסע מאיה ועשר
 סנין. ומאת: ס

ויחי מהללא חמש שנים וששים
 שנה ויורד את ירד: ויחיא מהללא. שתין
 וחמיש שנין. ואוליד ית ירד: ולמא עאש
 מהללא. כמסה וסתין סנה. אורד ירד:
 ויחי מהללא אחרי הולידו את ירד
 שלשים שנה ושמונה מאות שנה ויורד
 בנים ובנות: ויחיא מהללא בתר דאוליד
 ית ירד. תמני מאה ותלתין שנין. ואוליד
 בגין ובגן: ועאש בעד דאלך. תמאן
 מאיה ותלתין סנה. אורד פיהא בגין
 ובנאת: ויהיו כל ימי מהללא חמש
 ותשעים שנה ושמונה מאות שנה וימת:
 והווי כל יומי מהללא. תמני מאה ותשעין
 וחמיש שנין. ומית: פצאר גמיע עמרה.
 תמאן מאיה וכמסה ותסעין סנה. פמאת:
 ס ויחי ירד שתים
 וששים שנה ומאת שנה ויורד את חנוך:
 ויחיא ירד. מאה ושתיין ותרתין שנין.
 ואוליד ית חנוך: פלמא עאש ירד. מאיה
 ואתנין וסתין סנה. אורד חנוך: ויחי
 ירד אחרי הולידו את חנוך שמונה מאות
 שנה ויורד בנים ובנות: ויחיא ירד. בתר
 דאוליד ית חנוך. תמני מאה שנין. ואוליד
 בגין ובגן: ועאש בעד דאלך. תמאן
 מאיה סנה. אורד פיהא בגין ובנאת:
 ויהיו כל ימי ירד שתים וששים שנה
 ותשע מאות שנה וימת: והווי כל יומי

ירד. תשע מאה ושתיין ותרתין שנין. ומית:
 פצאר גמיע עמרה. תסע מאיה ואתנין
 וסתין סנה. ומאת: ס
 ויחי חנוך חמש וששים שנה
 ויורד את מתושלח: ויחיא חנוך. שתין
 וחמיש שנין. ואוליד ית מתושלח: פלמא
 עאש חנוך. כמסה וסתין סנה. אורד
 מתושלח: ויתהלך חנוך את האלהים
 אחרי הולידו את מתושלח שלש מאות
 שנה ויורד בנים ובנות: והליך חנוך
 בדחלתא דיי. בתר דאוליד ית מתושלח.
 תלת מאה שנין. ואוליד בגין ובגן: וסלך
 חנוך פי טאעת אלה. בעד מא אורד
 מתושלח. תלאת מאיה סנה. אורד
 פיהא בגין ובנאת: ויהיו כל ימי חנוך
 חמש וששים שנה ושלוש מאות שנה:
 והווי כל יומי חנוך. תלת מאה ושתיין
 וחמיש שנין: פצאר גמיע עמרה. תלאת
 מאיה וכמסה וסתין סנה: ויתהלך חנוך את
 האלהים ואיננו יי פי דקח אתו אלהים:
 והליך חנוך בדחלתא דיי. וליתוהי. ארי
 אמית יתיה יי: ולמא סלך חנוך פי טאעה
 אלה. תופא וקבצה אלה: ס
 ויחי מתושלח שבע ושמונים
 שנה ומאת שנה ויורד את למך: ויחיא
 מתושלח. מאה ותמנן ושבע שנין.
 ואוליד ית למך: פלמא עאש מתושלח.
 מאיה וסבעה ותמאניין סנה. אורד למך:
 ויחי מתושלח אחרי הולידו את למך
 שתים ושמונים שנה ושבע מאות שנה
 ויורד בנים ובנות: ויחיא מתושלח. בתר
 דאוליד ית למך. שבע מאה ותמנן
 ותרתין שנין. ואוליד בגין ובגן: ועאש
 בעד דאלך. סבע מאיה ואתנין ותמאניין
 סנה. אורד פיהא בגין ובנאת: ויהיו כל
 ימי מתושלח תשע וששים שנה ותשע
 מאות שנה וימת: והווי כל יומי מתושלח.
 תשע מאה ושתיין ותשע שנין. ומית:
 פצאר גמיע עמרה. תסע מאיה ותסעה

וסתין
 חלק הרקדוק ים) כי לקח אותו וכו' יש פתרגסין ארי לא אמית יתיה יי, וכן מיישב רבי בחיי ו"ל, ובנוסחאות שלנו ארי אמית
 ויחי יי ועיין בתוס' יבמות ד' ע"ז ולדעתי דאין לשנות גירסתנו כי היא מסכמת לגרסת תרפוסים שכל דבר הנעדר ונעלם קרי ליה פיתה
 וכוונתו בזה מצינו הרבה ודו"ק.

אלעאמה. אנהן חסאן. ואתכרו להם
 נסאא. מן נמיע מא אכתארו: ויאמר
 יהוה לא יידון רוחי באדם לעלם בשנם
 הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה:
 ואמר יי. לא יתקיים דבר בישא הדין
 לעלם. גדיל האינן בסרא ועובדיהון
 מקולקלין. ארפא יהיב לחון. מאה
 ועשרין שנין אם יתוכון: פקאר אלה לא
 ינמר רוחי פי הולאי אלנאס ארי אדהר.
 אד הם בשרוין. ותכון מדתהם. מאה
 ועשרין שנה: הנפלים היו בארץ בימים
 ההם וגם אחר־כן אשר יבאו בני
 האלהים אל־בנות האדם וילדו להם המה
 הגברים אשר מעולם אנשי השם: גיבריא.
 הוון בארעא ביזמא האינן. ואף בתר כן.
 דעאלין בני רברביא יות בנת אנשא.
 וילדו לחון. אינן גיבריא. דמעלמא
 אנשין דשמא: וכאן אלגבאברה פי
 אלארץ פי דאלך אלזמאן. ובעד דאלך
 איצא. כאן ידכל בני אלאשראף ארי
 בנאת ארעאמה חראמא. פולדאן להם.
 הם אלגבאברה. אלדי מן אלהר הו
 אדאסמא: פ

וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ
 וכל יצור מחשבת לבו רק רע בליהוים:
 וחזא יי. ארי סניאת. בישת אנשא
 בארעא. וכל יצרא מחשבת לביה. לחוד
 ביש כל זמא: ולמא ראי אלה. אן
 כתר שר אלנאס פי אלארץ. ונמיע
 כאמר אפכאר קלובהם. שר מחץ מול
 אלזמאן: וינחם יהוה ביי־עשה את
 האדם בארץ ויתעצב אל־לבו: ותב יי
 במימריה. ארי עבד ית אנשא בארעא.
 ואמר במימריה למתבר תוקפהון
 פרעותיה: פתואעדהם אלה. כמא
 צנעהם פי אלארץ. ואוצל אלמשקה אלי
 קלובהם: ויאמר יהוה אמחה את־האדם
 אשר־בראתי מעל פני האדמה מאדם
 עד־בהמה עד־רמש ועד־עוף השמים

וסתין סנה. ומאת: ס
 למך שתים ושמונים שנה ומאת שנה
 וילד בן: ותיא למך. מאה ותמנן ותרתי
 שנין. ואליד בר: ולמא עאש למך. מאה
 ואתנין ותמאנין סנה. אולד אבנא:
 ויקרא את־שמו נח לאמר זה ינחמנו
 מפעשנו ומעצבון דינו מן־האדמה אשר
 = אררה יהוה: וקרא ית שמה. נח
 למימר. דין. ינחמנא מעובדנא ומליאות
 ידנא. מן ארעא. דלמה יי: וסמאה נח
 קאילא. הרא. יעאזינא מן אעמאלנא
 ומשקה אדינא. מן אלארץ. אלדי
 לענהא אלה: ויחיי־למך אחרי הולידו
 את־נח חמש ותשעים שנה וחמש מאות
 שנה וילד בנים ובנות: ותיא למך. בתר
 דאליד ית נח. חמיש מאה ותשעין
 וחמיש שנין. ואליד בנין ובנן: ועאש
 בעד דאלך. כמס מאה וכמסה ותסעין
 סנה. אולד פיהא בנין ובנאת: ויהי כל־
 ימי־למך שבע ושבעים שנה ושבע מאות
 שנה וימת: והוון כל יומי למך. שבע
 מאה ושבעין ושבע שנין. ומית: פצאר
 נמיע עמרה. סבע מאה וסבעה וסבעין
 סנה. ומאת: ס
 בן־חמש מאות שנה וילד נח את־שם
 את־חם ואת־יפת: והוה נח. בר תמיש
 מאה שנין. ואליד נח. ית שם ית חם
 וית יפת: ולמא כאן נח. אבן כמס מאה
 סנה. אולד שם חם ויפת: ויהי ביי־החד
 האדם רוב על־פני האדמה ובנות ידו
 להם: והוה כד שריאו בני אנשא. למסני
 על אפי ארעא. ובנתא את־לדיו לחון:
 ולמא אבתדא אלנאס. אן יכתרו עלי
 וגה אלארץ. וודד להם בנאת: ויראו
 בני־האלהים את־בנות האדם כי טבת
 הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו:
 וחזו בני רברביא ית בנת אנשא. ארי
 שפירו אינן. ונסיכו לחון נשין. מכל
 דאתרעאו: וראו בני אלאשראף בנאת

חלק הדקדוק ב) אררה ל' וספיק היא (ספרי"ב) ב) א) אשר יבאו, תי' יבאו באה"י לא באו"א כן הוא ככל הרגלוא וגם בדפוסים:

ארעא : פקאל אלה לנח . קד דנא אנל
 כל בשרי בין ידי . אד אמתלת אלארין
 מן קברדם צלמא . והאנא מהלכדם מנהא :
 עשה לה תבת עצי גפר קנים תעשה
 את תתבה וכפרת אתה מבית ומחון
 בכפר : עביד לה תיבתא דאעין דקדרוס .
 מדורין תעביד ית תיבתא . ותחפי יתה .
 מגיו ומברא בכופרא : אצנע לך תאבותא
 מן כשב ארשמשאר . ואצנעהא טכקאת .
 וקפרהא . מן דאכל ומן כארג באלקפר :
 וזה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה
 ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים
 אמה קומתה : ודין . דתעביד יתה . תלת
 מאה אפין . אורכא דתיבתא . חמשין
 אפין פותיה . ותלתין אפין רומה : והרא
 מקדאר מא תצנעהא . תלאת מאיה
 דראע טולהא . וכמסין ערצהא . ותלאתין
 סמכהא : צדר . תעשה לתבה ואל אמה
 תכלנה סלמעלה ופתח התבה בצדה
 תשים תחתים שנים ושלשים תעשה :
 ניהור תעביד לתיבתא . גלאמתא
 תשכללינה מלעילא . ותרעא דתיבתא
 בסטרה תשוי . מדורין ארעאין . תגנין
 ותליתאין תעבדינה : ואצנע להא ציאה .
 וארי דראע תכמלהא מן אלעלו . וצייר
 להא באבא פי גאנבהא . אספארא .
 ותואניא ותואלתא תצנעהא : ואני הנני
 מביא את המבול מים על הארץ לשחת
 כל בשר אשר בו רוח חיים מתחת
 השמים כל אשר בארץ יגוע : ואנא .
 האנא מיתי ית טופנא מיא על ארעא .
 לתכלא כל בסרא . דביה רוחא דחיי .
 מתחות שמיא . כל דבארעא ימות :
 והאנא אתי בטופאן ארמא עדי אלארין .
 לאהלך כל בשרי . אדי פיה רוח אלחיות .
 מן תחת אלסמא . וכל מא פי אלארין
 יתופא : * והקמתי את בריתי אתך ובאת
 אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך
 אתך : ואקים ית קימי עמך . ותיעול

כי נחמתי ביעשיתם : ואמר יי . אמחי
 ית אנשא דבריתי מעל אפי ארעא .
 מאנשא עד בעירא . עד רחשא ועד
 עופא דשמיא . ארי תבית במימרי ארי
 עבדתינון : פקאל אלה . אמחו אלנאם
 ארדי כלקתהם ען ונה אלארין . מן
 אנסאן אלי בהימה . אלי דביב ואלי
 טאיר אלסמא . אד תואעדתהם
 במא כלקתהם : ונח מצא חן בעיני יהוה :
 ונח . אשפח רחמין קדם יי : ונח ונד
 חצאא ענד אלה : קמו פיס' סי' אמציה .

וסמטיר כישעיה ס"ב הן עברי : דרדו לסנתת שנת ובה

אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים
 היה בדרתיו את האלהים התהקדן נח :
 אדין תולדת נח . נח . גבר זכאי . שלים
 הוה בדרוהי . בדחלתא דיי' הליך נח :
 הדא שרח תיאליד נח . וכאן נח . רגלא
 צאלחא צחיהא פי אניאלה . פי טאעה'
 אלה סלך נח : ויולד נח שלשה בנים
 את שם את חם ואת יפת : ואליד נח
 תלתא בנין . ית שם ית חם וית יפת :
 ואולד נח תלאתה בנין . שם וחם ויפת :
 ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא
 הארץ חמס : ואתחבלת ארעא מן קדם
 יי . ואתמליאת ארעא חטופין : ואנפסדת
 אלארין מן בין ידי אלה . ואמתלת צלמא :
 וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה
 פיי השחית כל בשר את דרבו על הארץ :
 וחזא יי . ית ארעא והא אתחבלת . ארי
 חבילו כל בסרא . אנש אורחיה על
 ארעא : וראה אלה אד קד אנפסדת .
 באן אפסד כל בשרי . טריקה עליהא :
 ויאמר אלהים לנח קן
 כל בשר בא לפני ביי מדאה הארץ חמס
 מפניהם והנני משחיתם את הארץ : ואמר
 יי לנח . קצא דכל בסרא עאל לקדמי .
 ארי אתמליאת ארעא . חטופין מן קדם
 עובדיהון בישאי . והאנא מחבילהון עם

חלק הדקדוק א) והקמתי את בריתי כל אורחא חסר בר מן חד מלא יולד והקמתי כתיב דאם בחקתי , וה' כתיב מן
 בניאים וכרובים , ותלת מלא דסלא : ד (כתר תורה)